JÖVŐ NEMZEDÉKEK ORSZÁGGYŰLÉSI BIZTOSA
1051 Budapest, Nádor u. 22.
1387 Budapest, Pf. 40.Telefon: 475-7100 Fax: 269-1615

A JÖVŐ NEMZEDÉKEK ORSZÁGGYŰLÉSI BIZTOSÁNAK ÁLLÁSFOGLALÁSA

az ócsai filmforgatás tárgyában

Ügyszám: JNO-116-1/2011.

I. A panasz

1. Egy nevének elhallgatását kérő panaszos (a továbbiakban: panaszos) a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosához (a továbbiakban: Biztos) címzett beadványában az Ócsa, 0398/1, 0398/11, 0398/12, 0405/3 hrsz. alatti ingatlanok tekintetében engedélyezett filmforgatást sérelmezte. A panasz szerint a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (a továbbiakban: felügyelőség) által a terület használatára kiadott engedély, illetve a filmforgatás körülményei nem feleltek meg a jogszabályi követelményeknek.

II. A hatáskör megalapozása

2. Az Alkotmány 18. §-a szerint a Magyar Köztársaság elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez. A 70/D. § (1) és (2) bekezdései szerint a Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez. Ezt a jogot a Magyar Köztársaság egyebek mellett az épített és a természetes környezet védelmével valósítja meg.

3. A Biztos hatáskörét az Obtv. 16. § (1) bekezdése és 27/B § (1) bekezdése alapján állapította meg, amelyek szerint az országgyűlési biztoshoz bárki fordulhat, ha megítélése szerint valamely hatóság [29. § (1) bek.], illetve közszolgáltatást végző szerv (a továbbiakban együtt: hatóság) tevékenysége során a beadványt benyújtó személy alapvető jogaival összefüggésben visszásságot okozott, feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket - ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát - már kimerítette, illetve jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. A jövő nemzedékek országgyűlési biztosa figyelemmel kíséri, értékeli és ellenőrzi azon jogszabályi rendelkezések érvényesülését, amelyek biztosítják a környezet és a természet (a továbbiakban együtt: környezet) állapotának fenntarthatóságát és javítását. Feladata a mindezekkel kapcsolatban tudomására jutott visszásságok kivizsgálása vagy kivizsgáltatása, és orvoslásuk érdekében általános vagy egyedi intézkedések kezdeményezése.

4. A panaszbeadvány tartalma alapján megállapítottuk, hogy annak kivizsgálása az egészséges környezethez való alkotmányos jog érintettsége miatt indokolt.

III. A tényállás

5. A felügyelőség, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság), a Dabasi Körzeti Földhivatal (a továbbiakban: földhivatal) és a panaszos által rendelkezésre bocsátott iratok és tájékoztatás alapján az alábbi tényállás állapítható meg.

A/. A filmforgatás céljára igénybevett területek jellege

6. A filmforgatással közvetlenül érintett – magántulajdonban álló – területeket az Ócsa 0398/1, 0398/11, 0398/12, 0405/1, 0405/3 helyrajzi számú ingatlanok képezik, amelyek együttes területe 2,39 hektár. A 0398/1, 0398/12, 0405/3 helyrajzi számú területek művelési ága szántó, a 0398/11 helyrajzi számú ingatlan „a" alrészlete szántó, „b" alrészlete pedig gyep művelési ágú. A földhivatal által a 2009. július 20-án tartott helyszíni szemlén készített jegyzőkönyv szerint a terület talaja típusos lápréti talaj.

7. A fent nevezett ingatlanok az Ócsai Tájvédelmi Körzet védettségének fenntartásáról szóló 138/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet alapján országos jelentőségű védett természeti területek, az európai jelentőségű természetvédelmi rendeletetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Natura Kr.) alapján részei a HUDI 20051 Turjánvidék, kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területeknek.

B/. A hatóságok által lefolytatott eljárások

8. A Mid Atlantic Nine Kft. (a továbbiakban: Kft.) 2009. április 24-én az Ócsa 0398/1, 0398/11, 0398/12, 0405/1, 0405/3 helyrajzi számú területek tekintetében a „Pillars of the Earth" című film forgatására irányuló engedélykérelmet nyújtott be a felügyelőséghez, amelyet 2009. május 5-én kiegészített, pontosította a területek igénybevételének módját, illetve a 0405/1 hrsz-ú ingatlan tekintetében visszavonta kérelmét.

9. A felügyelőség 2009. május 6-án kelt megkeresésével a kérelem elbírálásához szükséges információkat kért az igazgatóságtól, majd 2009. május 7-én kelt, KTVF: 32089-3/2009. számon iktatott határozatával 2009. december 31-ig engedélyezte a filmforgatást, a díszletek forgatási időszakok közötti fennmaradását, illetve a 0398/1 helyrajzi számú terület díszletépítési célú igénybevételét.

10. A filmforgatáshoz kapcsolódó munkálatok 2009. május 25-én kezdődtek meg, amelyek keretében könnyűszerkezetes díszleteket építettek fel.

11. Tekintettel arra, hogy a filmforgatást engedélyező határozat szerint a Kft. valamennyi forgatási szakasz előtt köteles volt értesíteni az igazgatóság területileg illetékes

munkatársát, illetőleg egyeztetni volt köteles a gépjárművek parkolásáról a személy- és tehergépjárművek elhelyezésének módjáról, az igazgatóság munkatársai több alkalommal megtekintették a helyszínt, a forgatás előkészületeit többször ellenőrizték.

12. A felügyelőség előzetes értesítés nélkül 2009. június 19-én helyszíni ellenőrzést végzett, amelynek során megállapította, hogy a Kft. a határozatban foglaltaktól eltérő, továbbá engedély nélküli tevékenységet folytatott, a 0405/3 helyrajzi számú ingatlanon engedély nélkül fából készült hidat építtetett. A felügyelőség a helyszíni ellenőrzés alkalmával tapasztaltakra tekintettel, 2009. július 8-án kelt KTVF: 42369-1/2009. iktatószámú határozattal természetvédelmi bírság kiszabására irányuló eljárást indított a Kft-vel szemben, majd KTVF: 4812-1/2010. iktatószámú határozattal kétszázötvenezer forint összegű természetvédelmi bírságot szabott ki.

13. A Levegő Munkacsoport Országos Környezetvédő Szövetség (a továbbiakban: LMCS) az eljárásban ügyféli jogállásának megállapítását kérte, amelynek a felügyelőség 2009. július 8-án kelt, KTVF: 32089-8/2009. számú végzésével adott helyt.

14. A Kft. 2009. július 15. és szeptember 15. között 1 filmforgatási nap engedélyezése érdekében 2009. június 22-én újabb kérelmet terjesztett elő a felügyelőségen. A természetvédelmi hatóság a filmforgatást 2009. augusztus 6-én kelt, KTVF:42361-6/2009. számú határozatával – az augusztus 4-én tartott helyszíni szemlét követően – engedélyezte. Az elsőfokú természetvédelmi hatóság döntése ellen az LMCS fellebbezést nyújtott be. A fellebbezést elbíráló másodfokú hatóság, az Országos Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség 14/5687/3/2009. számú határozatával azonban az elsőfokú határozatot helyben hagyta.

15. Tekintettel arra, hogy a 2009. augusztus 4-én tartott helyszíni szemlén a felügyelőség megállapította, hogy „a geotextília leterítésre, és az út díszlet kialakítása már megtörtént a Felügyelőség engedélye nélkül”, a felügyelőség 2010. január 18-án kelt, KTVF:4871-1/2010. számon iktatott határozatával 500.000 Ft összegű természetvédelmi bírságot szabott ki a Kft-vel szemben.

16. A földhivatal 2009. július 20-án az LMCS bejelentése alapján a termőföld engedély nélküli más célú hasznosítása ügyében eljárást indított. Az annak kapcsán tartott helyszíni szemlén megállapította, hogy „némi tereprendezést végeztek a sík felszín elérése miatt”. A letermelt feltalajt deponálták, illetve a díszletépítéshez felhasználták. A „talajbolygatás összes területe 100-150m^2 volt 50-60 cm mélységben”, amelynek során „a humuszos termőréteg alatti talajszintet” nem érték el.

17. A földhivatal 10.414-8/2009. számon iktatatott 2009. november 10-én kelt határozatával elrendelte, hogy a Kft. a 0398/11-a, 0398/11-b, 0398/12, 0405/3 helyrajzi számú ingatlanok meghatározott területét 2009. december 31-i határidővel az eredeti állapotnak megfelelően állítsa helyre.

18. Tekintettel arra, hogy a Kft. 2009. november 11-én kelt levelében afelől nyilatkozott, hogy az „épített díszleteinket elbontottuk (…) a terület helyreállítása az eredeti állapottal megegyezik”, a földhivatal 2009. november 30-án helyszíni szemlét tartott. A szemle során a hatóság megállapította, hogy „helyreállították a termőföldet, mely talajvédelmi szempontból elfogadható.” A földhivatal 2009. december 16-án kelt,

10.414-10/2009. iktatószámú határozatával a termőföld eredeti állapotba történő helyreállítását elfogadta és 37.650 Ft földvédelmi járulékot és 112.950 Ft földvédelmi bírságot szabott ki.

19. A Kft. egyebekben 2009. július 8-án a 0405/3 helyrajzi számú ingatlan tekintetében újabb kérelmet nyújtott be a felügyelőséghez a filmforgatási tevékenység engedélyezése érdekében. A felügyelőség a kérelmet 2009. augusztus 31-én kelt, KTVF: 42362-8/2009. számú határozatával elutasította. A későbbiek folyamán, a felügyelőség a Kft. a 2009. augusztus 11., szeptember 11., október 9. és 12. napokra 2009. július 29-én előterjesztett filmforgatás megtartására irányuló kérelmét 2009. augusztus 29-én kelt, KTVF: 45303-6/2009. számon iktatott határozatával szintén elutasította, a filmforgatásokat nem engedélyezte.

20. Az igazgatóság által adott tájékoztatás szerint a filmforgatás során a természeti értékek károsodását nem tapasztalták. A termőföld károsításának tényét, természetkárosítást sem az igazgatóság, sem pedig más hatóság nem tapasztalta.

IV. Jogi elemzés

A/. A felügyelőség eljárásainak vizsgálata

21. Ahogy az a tényállásban leírtakból kiderült a Kft. által – legfeljebb ötven fős stáb részére – filmforgatás céljából igénybe vett területek egyrészt az Ócsai Tájvédelmi Körzet részét képező országos jelentőségű védett természeti területek, másrészt a Natura 2000 hálózatba (különleges természetmegőrzési területek egységes európai ökológiai hálózata) is tartozó kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek. A Kft. kérelme alapján a filmforgatás magában foglalta az ideiglenes díszletek, falusi házak, kocsi szín, piac, templom, kameramozgató elhelyezését, cölöpök ásását, veteményes ültetését, lovak használatát, valamint gépjárművek parkolását.

22. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 38. § (1) bekezdés b), c), d) j) pontja előírja, hogy védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges különösen a gyep feltöréséhez, felújításához, felülvetéséhez, öntözéséhez, legeltetéshez, kaszáláshoz; a terület helyreállításához, jellegének, használatának megváltoztatásához; termőföldnek nem minősülő földterület rendeltetésének, termőföld művelési ágának a megváltoztatásához; járművel történő közlekedéshez, az arra kijelölt utak, az engedélyezett tevékenységek végzéséhez szükséges munkagépek, valamint a feladatukat ellátó – külön jogszabályokban erre feljogosított – személyek járművei kivételével.

23. A környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 346/2006. (XII.23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 13. § (2) bekezdése alapján a tárgy szerinti természetvédelmi hatósági ügyekben első fokon a felügyelőség rendelkezik hatáskörrel. Tekintettel arra, hogy a Kr. a védett természeti területek kapcsán a Tvt. 38. § (1) bekezdés b), c), d) és j) pontja szerinti eljárásokban szakhatóság közreműködését nem írja elő, a felügyelőség a kérelem eldöntéséhez szakhatóságot nem keresett meg.

24. A Kr. 40. § (1) bekezdése szerint azonban a felügyelőség hatáskörébe tartozó vízügyi, illetve természetvédelmi hatósági eljárásokban, ha a döntéshez vagy a tényállás tisztázásához olyan adat, illetőleg tény ismerete szükséges, amellyel állami alaptevékenysége körében a felügyelőség illetékességi területén működő igazgatóság, illetve NPI rendelkezik, a felügyelőség az említett állami szervek megkeresésével járhat el.

25. A rendelkezésünkre álló iratok szerint a felügyelőség a Kft. első kérelme elbírálásához szükséges információk érdekében, szakvélemény kikérése céljából a Kr. 40. § (1) bekezdése alapján megkereste az igazgatóságot, amely megállapította, hogy „az alábbi feltételek betartása mellett a többi – szántó művelési ágú – ingatlan kérelemben megadott módon történő igénybevételét elfogadhatónak tartjuk". Az igazgatóság által meghatározott feltételek a következők voltak. A díszleteket maradandó építési elemek teljes mellőzésével kell megoldani, a stáb elhelyezése nem térhet el a kérelemben részletezettől (háttérállomány Ócsa belterületén egy parkolóban, a stáb szállítójárműveinek parkolása a 0405/2 helyrajzi számú út végén kialakított parkolóban történik), illetve a kérelmezőnek ideiglenes kerítéssel gondoskodnia kell arról, hogy a gépjárműmozgás ne károsítsa a 0405/1 helyrajzi számú telket.

26. A felügyelőség az igazgatóság szakvéleményét figyelembe véve adta ki a filmforgatást engedélyező határozatát, amelyet megvizsgálva megállapítottuk, hogy a felügyelőség a természetvédelmi szempontokat érvényesítette. A felügyelőség előírta többek között, hogy „A filmforgatás során fákat, cserjéket nem vághatnak ki. (…) Védett gyepen lovakat tartani, a védett gyepet bármilyen módon károsítani tilos. (…) A területen legfeljebb 15 ló jelenléte engedélyezett, (…) a lovak elhelyezését a védett természeti területen kívül kell megoldani. (…) Ideiglenes építmény elhelyezése, megépítése, illetve a kérelemben ismertetett veteményes kialakítása kizárólag az Ócsa 0398/1 helyrajzi számú területen történhet. (…) A forgatási szakaszok befejezése után, az érintett területekről haladéktalanul el kell távolítani a forgatás során keletkezett hulladékot, szemetet. (…) A területen maradékelemek visszahagyása nem engedélyezett."

27. Tekintettel arra, hogy a Kft. filmforgatás megtartására irányuló kérelmében szereplő ingatlanok a Natura 2000 hálózatba tartoznak, a terület használata vonatkozásában irányadók az Európai Közösségek Tanácsának a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló 92/43/EGK irányelve (a továbbiakban: Irányelv), valamint az azt a hazai jogba átültető Natura Kr. rendelkezései is.

28. A Natura Kr. 10. § (1) és (2) bekezdései szerint olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amely nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges, azonban valamely Natura 2000 területre akár önmagában, akár más tervvel vagy beruházással együtt hatással lehet, a terv kidolgozójának, illetőleg a beruházást engedélyező hatóságnak – a tervvel, illetve beruházással érintett terület kiterjedésére, az érintett területnek a Natura 2000 területhez viszonyított elhelyezkedésére, valamint a Natura 2000 területen előforduló élővilágra vonatkozó adatokra figyelemmel – *vizsgálnia kell a terv, illetve beruházás* által várhatóan a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt *hatásokat*. Amennyiben az (1) bekezdés

szerinti vizsgálat alapján a tervnek, illetve beruházásnak *jelentős hatása lehet, hatásbecslést kell végezni.*

29. Az Irányelv 6. cikk (3) bekezdése előírja, hogy figyelembe véve az adott természeti terület védelmével kapcsolatos célkitűzéseket, *megfelelő vizsgálatot kell folytatni* minden olyan terv vagy program hatásait illetően, amely nem kapcsolódik közvetlenül, illetve nem nélkülözhetetlen a természeti terület kezeléséhez**,** de akár önmagában, akár pedig más terv vagy program részeként *valószínűleg jelentős hatással lesz* arra. A természeti területre gyakorolt hatások vizsgálatának eredményét figyelembe véve, továbbá a (4) bekezdés rendelkezéseinek értelmében az illetékes nemzeti hatóságok csak azután hagyják jóvá az érintett tervet vagy programot, ha *megbizonyosodtak arról*, hogy az *nem fogja hátrányosan befolyásolni* az érintett természeti terület épségét, és miután – adott esetben – kikérték a lakosság véleményét is.

30. Az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: a Bíróság) ítélkezési gyakorlata[1] az előző pontban említett engedélyezési eljárásra következetesen alkalmazza az elővigyázatosság elvét. A Bíróság több ítéletében kifejtette, hogy a nemzeti hatóságok csak akkor engedélyezhetnek egy tevékenységet, ha *megbizonyosodtak* arról, hogy az *nem jár* az érintett természeti terület épségét veszélyeztető *káros hatásokkal*. Ez az eset akkor áll fenn, ha tudományos szempontból, ésszerűen mérlegelve, *kétség nélkül* megállapítható, hogy ilyen hatások *nem következnek be*.

31. **Az eljárás során keletkezett jegyzőkönyvekből, illetőleg a határozatok indokolásából egyértelműen megállapítható, hogy a felügyelőség egyrészt megvizsgálta a filmforgatás a terület természetvédelmi helyzetére gyakorolt potenciális hatásait, másrészt a vizsgálat során meggyőződött arról, hogy az ingatlanok természeti épségét illetően veszélyeztető, káros hatások nem keletkeznek. Következésképpen a felügyelőség eljárásával összefüggésben visszásság nem állapítható meg.**

32. A Kft. filmforgatás céljára még három esetben, 2009. június 22-én, 2009. július 8-án és 29-én nyújtott be kérelmet. Ahogy az a tényállásban leírtakból kiderült a felügyelőség az első esetben a helyszíni szemlét követően engedélyezte a filmforgatást, majd a helyszíni szemlén tapasztaltak miatt az időelőttiségre tekintettel természetvédelmi bírságot szabott ki. A felügyelőség a két utóbbi esetben a kérelmeket a tényállásban leírtak szerint elutasította, a kérelmekben foglalt filmforgatási tevékenységet nem engedélyezte.

33. **A fentieket összefoglalóan megállapítjuk, hogy a felügyelőség eljárásaival összefüggésben visszásságot nem keletkezett.**

34. Tekintettel a 2009. június 19-én a felügyelőség által indított hatósági ellenőrzés keretében tartott helyszíni szemlén tapasztaltakra, a felügyelőség a Kft-vel szemben természetvédelmi bírság kiszabása iránt hivatalból eljárást indított, s 2010. január 18-án kelt, KTVF:4812-1/2010. iktatószámú határozattal kétszázötvenezer forint természetvédelmi bírságot szabott ki.

[1] Pl.: C-127/02. sz. ügy, Landelijke Vereniging tot Behoud van de Waddenzee és Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels kontra Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 61., 67-68. pontok.

35. Ahogy azt a tényállásban jeleztük, a felügyelőség az augusztus 4-én tartott helyszíni szemlén észlelt körülmények miatt 500.000 Ft összegű természetvédelmi bírságot szabott ki a Kft-vel szemben.

36. A Tvt. 80. § (1) bekezdése e) pontja, valamint (2) bekezdése előírja, hogy aki tevékenységével vagy mulasztásával a természetvédelmi hatóság engedélyéhez, hozzájárulásához kötött tevékenységet engedély, hozzájárulás nélkül vagy attól eltérően végez, természetvédelmi bírságot köteles fizetni. A természetvédelmi bírságot a természetvédelmi hatóság szabja ki.

37. A természetvédelmi bírságra vonatkozó részletszabályokat a 33/1997. (II. 20.) Korm, rendelet (a továbbiakban: Korm. rend) állapítja meg, amelynek az eljárás megindulása időpontjában hatályos 4. § (1) bekezdése, illetve 8. §-a szerint a természetvédelmi bírságot a Tvt. 80. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján kell kiszabni, ha a Tvt. 80. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti jogszabály, illetve egyedi határozat előírásainak megsértése védett természeti értékkel vagy területtel kapcsolatos természetvédelmi hatósági engedélyhez, hozzájáruláshoz vagy bejelentéshez kötött tevékenység engedély, hozzájárulás vagy bejelentés nélküli, illetve engedélytől, bejelentéstől eltérő végzésében nyilvánul meg. A természetvédelmi bírság kiszabására irányuló eljárásban az ügyintézési határidő 90 hónap.

38. A felügyelőség ezen eljárásával összefüggésben megállapítottuk, hogy a természetvédelmi bírságot a felügyelőség a fent idézett vonatkozó jogszabályi előírások figyelembevételével állapította meg.

39. **Felhívjuk ugyanakkor a felügyelőség figyelmét az eljárási határidők jelentőségére, betartásuknak garanciális szerepére. Az Alkotmánybíróság 72/1995. (XII. 15.) számú határozatában elvi éllel mutatott rá arra, hogy „a közigazgatásnak (…) alkotmányos kötelessége, hogy hatáskörét gyakorolja, azaz illetékességi területén a hatáskörébe utalt ügyben az erre megszabott idő alatt érdemi döntést hozzon.”**

40. **A fentiek mellett rámutatunk arra, hogy a környezetvédelmi, természetvédelmi kérdésekben – a károk gyakori visszafordíthatatlanságára, illetve a jogkövetkezmények visszatartó hatására tekintettel – kiemelkedő fontossággal bír, hogy a károkozó jogellenes tevékenységeket, cselekményeket az elkövetés után a hatóság lehető leghamarabb, az ügyintézési határidőket megfelelően betartva szankcionálja.**

41. **Vizsgálatunk során megállapítottuk, hogy a természetvédelmi bírságokat a felügyelőség az eljárás megindításától számítva több mint fél év elteltével szabta ki, amely nem felelt meg a Korm. rendelet által megállapított 90 napos határidőnek. Az ügyintézési határidők betartásának hiánya azonban az alkotmányos visszásság szintjét nem érte el.**

B/. A földhivatal eljárásának vizsgálata

42. A korábban bemutatott tényállás szerint az LMCS a vizsgált területek tekintetében a termőföldek engedély nélküli más célú hasznosítása miatt bejelentést tett a földhivatalnál. Tekintettel arra. hogy a földhivatal a bejelentés nyomán tartott helyszíni szemlén megállapította, hogy a Kft. a 0405/3, a 0398/12, 0398/11 helyrajzi számú ingatlanokat egészben, a 0398/1 helyrajzi számú ingatlant részben engedély nélkül igénybe vette, határozattal az eredeti állapot helyreállítását rendelte el. Miután pedig a hatóság az újabb 2009. november 30-ai szemlén meggyőződött arról, hogy az eredeti állapotot helyreállították, elfogadta a termőföldek eredeti állapotba történő helyreállítását és földvédelmi járulékot, valamint földvédelmi bírságot szabott ki.

43. A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tftv.) a termőföld ideiglenes más célú hasznosítása tekintetében az alábbi, az ügyben releváns szabályokat tartalmazza. A Tftv. 16. § (1), (2) és (3) bekezdése szerint a más célra engedély nélkül hasznosított termőföldet eredeti állapotába helyre kell állítani, kivéve, ha az ingatlanügyi hatóság - földvédelmi szempontok mérlegelése alapján, indokolt esetben - kérelemre a más célú hasznosítás folytatásához hozzájárul. (…) Az engedély nélküli más célú hasznosítás miatt indult eljárást az igénybevevővel szemben kell lefolytatni. Termőföld engedély nélküli hasznosításának minősül, ha a más célú hasznosítás megkezdésekor az engedélyezés még nem történt meg.

44. A Tftv. 17. § (1), (4) és (6) bekezdése előírja, hogy ha a termőföld más célú hasznosításával kapcsolatban az eredeti állapot helyreállítását elrendelték vagy az ingatlanügyi hatóság a más célú hasznosítás folytatásához hozzájárult - a (2) bekezdésben foglalt esetet kivéve -, a földvédelmi bírságot és a termőföld időleges vagy végleges más célú hasznosításáért a földvédelmi járulékot meg kell fizetni. A kötelezett az eredeti állapot helyreállítását - annak elvégzését követő 8 napon belül - köteles az ingatlanügyi hatóságnak bejelenteni. A bejelentés alapján az ingatlanügyi hatóság helyszíni szemlét tart, a helyreállítás elfogadása esetén dönt a fizetendő földvédelmi járulék és bírság kérdésében, vagy újabb határidő megjelölésével a helyreállítás érdekében szükséges további munkák elvégzését írja elő.

45. **Tekintettel arra, hogy a földhivatal eljárását a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően folytatta le, azaz elrendelte az eredeti állapot helyreállítását, majd helyszíni szemlén ellenőrizte, majd jóváhagyta a termőföldet igénybevevő Kft. eredeti állapot helyreállítása érdekében végzett munkálatait, s földvédelmi járulékot és bírságot szabott ki, az ügyben visszásság nem keletkezett.**

V. <u>Intézkedés</u>

46. Az Obtv. 27/B § (3) bekezdése c) pontja szerint a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa feladatkörében általános jelleggel, valamint egyedi ügyben meghatározott szerv, intézmény, hatóság vagy személy részére ajánlást bocsáthat ki.

47. **Az Obtv 27/B (3) bekezdése c) pontja alapján felhívom a felügyelőséget arra, hogy a jövőben lefolytatott természetvédelmi bírság kiszabására irányuló**

eljárásokban fordítson kellő figyelmet az ügyintézési határidő, mint a közigazgatási eljárások garanciális rendelkezésének betartására.

Budapest, 2011. március 3.

dr. Fülöp Sándor
A jövő nemzedékek országgyűlési biztosa